

Ára 1 lej

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 67. szám

Hétfő

Cluj-Kolozsvár, 1932. szeptember 5

A kormány az erdélyi magyarságra hárítja az ódiumot a konverzió módosításáért

BUCURESTI. A kormány kétségtelenül kényszerhelyzetben van a konverzió ügyében, sőt bizonyos fokig a közvélemény előtt az egész nemzeti-paraszpárt. Mint legtöbb-ször, mikor a zsák-uccából nincs más kiút, a túlzott nacionalizmust dobják a közhangulatba, hogy ezzel teremtsenek kedvező légkört. Így történt most is. Az erdélyi képviselők már egyenesen azt hangoztatják, hogy

a konverzió mai formájában a kisebbségi magyar földbirtokosokat védi a románok kárára.

Sőt azt állítják, hogy a magyar nagyföldbirtokosok, akik éppen a nagy adósok is egyszemélyben, jelentős összegeket fordítottak adóságaikból államellenes propagandára.

BUCURESTI. Tegnap az Eforiában nagy népgyűlés volt a gazdasági szövetség, az agrárliga, a me-

zőgazdasági szindikátusok uniója, a szőlőtermelők szindikátusa, a Sfatul és a kamatellenes liga részvételével.

A gyűlésen a szónokok hevesen követelték a konverzió fentar-tását.

A szónokok között szerepeltek: Traian Alexandrescu, a bukaresti ügyvédi kamara dékánja, D. Popovici volt miniszter, Pamfil Seicaru, a Curentul főszerkesztője és Sola-

colu ezredes. A határozati javaslatot küldöttség nyújtja át ma a kormány tagjainak. Táviratot intéztek a királyhoz, Junianhoz és Gogához, támogatást kérve akciójukhoz.

BUCURESTI. Goga Octavian telefonbeszélgetést folytatott Valjeanuval.

Goga kijelentette, hogy a leg-élesebben a konverzió módosítása ellen van, mert a közép-birtokosok tönkre mennek miatta.

Vasilescu Valjeannak arra a kérdésére, hogy a városi konverzió kérdésében milyen álláspontot foglal el, Goga azt felelte, hogy mellette van.

250.000 acélsisakos vonult fel Berlinben

Hindenburg és Papen vezényelték ki őket a hitleristák megfélemlítésére - Erősen támadják a birodalmi kormányt a tüntetés miatt

BERLIN. Tegnap az „Acélsisakosok” szervezete nagygyűlést tartott. A gyűlésen több mint 250 ezer ember vett részt. A megnyitáskor a volt trónörököszt éltették. Seadte, a szervezet alelnöke az alkotmány és a versaillesi szerződés revízióját kérte. Dürtenberg ezredes pedig kijelentette, hogy az „Acélsisakosok” nem pártpolitikát, hanem nemzeti politikát csinálnak. Ugyanekkor kapjuk a hírt, hogy a nemzeti szociálisták kebelében Otto Strasser megalakította a „fekete front” nevű forradalmi szervezetet. Az „Acélsisakosok” gyűlésén részt-

vettek: Vilmos extrónörökös, Mackensen marsall, Gayl belügy-miniszter és Bracht berlini rendőrfőnök is.

A Hohenzollern-ház hívei és képviselői mellett több más volt uralkodóház képviselői is megjelentek a nagygyűlésen.

A főtribünön ott lehetett látni nagy kísérettel Frigyes Vilmos német ex-trónörökös nejét, Cecillia főhercegnőt és a volt uralkodóház másik két tagját, Eittel Frigyes és Oszkár hereceget. A nézők között lehetett látni a birodalmi hadseregnek, a Reichswehrnek összes tá-

bornokait, úgy hogy a nagyszabású katonai demonstrációnak majdnem hivatalos jellege teljes mértékben kidomborodott.

BERLIN. A Stahlhelm-csapatok fölvonulása több óra hosszat tartott, ami alatt az óriási közönség folyton megújuló tomboló lelkesedéssel üdvözölte az egymást követő Stahlhelm-lobogókat.

BERLIN. Ellenzéki vélemény szerint a nagygyűlést a Papen-Schleicher birodalmi kormány rendeztette politikai ellenfeleivel szemben, melyek közé az újonnan választott birodalmi gyűlés tulnyo-

móan nagy többsége is tartozik.

A NEMZETI SZOCIÁLISTÁK TÁMADJÁK AZ ACÉLSISAKOSOKAT

BERLIN. A nemzeti szociálisták tudják, hogy a támadás főleg ellenük irányul és lapjuk, az Angriff ezért éles támadást intéz a kormány és a Stahlhelm vezérei ellen

s ezekben a támadásokban nem kimélik Hindenburgot sem, akit az egész terv háttá mögött látnak.

Az acélsisakosok vezetői erre a támadásra azzal válaszolnak, hogy szervezetük pártok fölött áll és a birodalmi kormányt is azért támogatják, mert a német birodalom kormányzását függetlenné akarják tenni a pártpolitikától.

Az acélsisakosok szervezetei a régi császári színeket, a fekete-fehér-vöröset viselik, nem a német köztársaság színeit.

nak kijelentették, hogy a német demarsban foglalt pontok teljesíthetetlenek.

Lengyelország és Csehszlovákia már is a német jegyzék ellen nyilatkoztak

PÁRIS. A Le Temps című hatalmas francia napilap állandóan foglalkozik a német demarssal és felhívja mindazon államokat, melyek a béke fentartása mellett állanak, hogy

a demars ellen ne csak nyilatkozzanak, hanem egyszerűen vegyék le a napirendről.

Hiszen a versaillesi szerződés aláírásakor Amerika nyíltan meg-

mondta, hogy csak egy olyan Németországgal tárgyal, amely

demokratikus és mentes a Hohenzollernnek militarista befolyásától.

A jelenlegi Németország pedig egyáltalán nem demokratikus, hanem a Hitlerék, Schleicherék és a Hohenzollernnek játékszere. Ennek a Németországnak nem szabad a kezébe fegyvert adni.

PÁRIS. Lengyelország és Csehszlovákia meghatalmazott miniszterei kormányuk nevében Herriot

A népszövetségi szakértők megtiltották, hogy a kormány újabb kölcsönt vegyen fel

BUCURESTI. A földmivelésügyi miniszter néhány héttel ezelőtt tárgyalásba kezdett egy német pénzcsoporttal, amelytől 300 millió lej kölcsönt akart felvenni. Ennek következtében a pénzcsoport képviselői ma kellett volna Bukarestbe érkezzenek. Az utolsó pillanatban azonban a földmivelésügyi minisz-

ter lemondott a kölcsönről és táviratilag értesítette a német megbízottakat, hogy ne jöjjenek a fővárosba. Ezzel kapcsolatban az a hír kering, hogy a népszövetségi szakértők megtiltották, hogy a kormány újabb kölcsönt vegyen fel, míg a pénzügyi helyzetet ők át nem tanulmányozzák.

Összeverte a haragosát egy Dalos-uccai ember

CLUJ-KOLOZSVÁR. Boldizsár Mihály 48 éves Dalos-uccai munkásember hadilábon élt néhány szomszédjával. Tegnap délután ismét nézeteltérés keletkezett közte és régi haragosai között. Szó szót követtek, majd tettelegességre vették a haragosok. Az egyik dühötől elvakulva felkapott egy szegekkel kivert deszkát, melyet Boldizsár fejéhez akart vágni, de az az utolsó percben félreugrott, de a szeges deszka balkarján ütőerét felszakította. Boldizsár sebével a menőállomásra ment, de amíg odaért nagymennyiségű vért veszített.

Felláztították a falu népét az adóvégrehajtók ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt napon Turca, makói jegyző bejelentette a csendőrségen, hogy két egyén, névszerint Naier Sándor és Bria János felláztították a falu lakosságát, hogy tagadják meg az adófizetést.

A bujtogatás alapján az egész falu elhatározta, hogy az adóvégrehajtókat kifogja utasítani, sőt hallani sem akar a kirótt adóilletékek megfizetéséről. A csendőrség a feljelentés alapján a két izgatott letartóztatta és megindította ellenük az eljárást, s a mai napon már át is adja őket a kolozsvári ügyészségnek.

Összeégetett a villany-áram egy munkásnőt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a Bartha Miklós-ucca 20. szám alatt. Kocsis Erzsébet 23 éves munkásnő a villanyvasalót akarta bekapcsolni. Mikor a munkásnő keze, a kapcsolóhoz ért, amely nem volt elszigetelve, a vezeték rettentően megrázta és összeégette anynyira, hogy a szerencsétlen leány eszméletlenül esett össze. Azonnal a mentők után telefonáltak, de mielőtt még ezek kijöttek volna, dr. Büchler magánorvos részesítette első segélyben az ájult nőt. A mentőkkel dr. Grigoriu szállt ki, aki megállapította, hogy a kezén súlyos égési sebeket szenvedett.

RÁDIÓ

HÉTFŐ, szeptember 5.

Bucuresti. 18: Jonescu-zenekar. 20: Rádiógyetem. 20.40: Gramofon. 21: Brahms: H-dur trió és B-dur hatos. 21.30: Előadás.

Budapest. 11.15: Szervánszky szalonzenekar. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádió-kvintett. 18: Asszonyok rádiója. 19: Előadás a gazdasági krízisről. 19.20: Vörös Misi cigányzenekara. 20.30: Előadás. 21: Falusi Edit hangversenye. 21.30: Gramofon. 22.45: Grieg-hangverseny. Utána Toll A. Cigányzenekara.

Bécs. 19.20: Marek Weber-zenekar. 21: Don Carlos. Verdi operája. 24.15: Harry Osten zenekara. 18: Hangverseny.

SPORT

Magyarország nagyszerűen szerepelt az európa-bajnoki evezősversenyeken

BELGRÁD. Mintegy 10.000 főnyi közönség jelenlétében folyt le vasárnap Belgrádban az evezős Európa-bajnokságok döntő versenyei, amelyeken megjelent a jugoszláv királyi pár, a kormány és a diplomáciai kar képviselői. A magyarok nagyszerűen szerepeltek és sikerült a két bajnokságot is szerezniük.

Részletes eredmények a következők:

Kormányos 4-es: Európa bajnok: Olaszország csapata. — Kormány nélküli pair oar: Európabajnok: Svájc. — Szkiff: Európa bajnok: Olaszország. — Kormányos

pair oar: Európa bajnok: Hollandia.

Kormányos nélküli 4-es: Európa bajnok: Magyarország (Pannonia Evezősegyet) 6 perc 39.8 mp. Két hajóhosszal győzve.

Dubló: Európa bajnok: Magyarország 6 perc 47 cm. Háromnegyed hosszal nyerve.

8-as evezős: Európa bajnok: 1. Jugoszlávia, 2. Magyarország, 3. Franciaország. A magyarok és a franciák óvást adtak be a zsűrihez, mert a jugoszlávok keresztetkaptak, a zsűri azonban visszautasította az óvást.

VIDÉKI EREDMÉNYEK:

Bukarest. Unirea-Tricolor—AMTE 4:1 (1:1). Országos bajnoki.

Csernovic. Universitatea—Csernovic válogatott 3:1 (1:0). — Universitatea—Macabi 5:1 (1:0).

Nagyvárad. Egyetértés—NAC 1:0 (1:0). Meglepetés! — Crisana—Törkvés 3:1 (1:0).

Dés. Somes—Haggibbor 3:1 (2:0).

Temesvár. Ripensia—Vulturii 12:0 (4:0). — Rapid—Kinizsi 1:1 (0:0).

Arad. AAC—Olimpia 2:0 (1:0). — Hakoah—Transilvania 1:0 (1:0).

A Romania győzelme a KAC fölött. A Romania és a KAC újjászervezett csapata barátságos mérkőzést játszott egymással. A Romania szépen játszva 3:0 (1:0) arányban győzött a széteső játékot mutató KAC felett.

A MAGYAR PROFILIGABAJNOKSÁG EREDMÉNYEI

Hungária—Boeskai 4:0 (2:0). — Ferencváros—Kispest 8:0 (4:0). — Újpest—Szeged FC 1:0 (0:0). — Soroksár—Atilla 2:2 (1:0).

Mandzsuriában addig nem lehet béke, amíg Japán nem vonja vissza a csapatait

NANKING. Kínai hivatalos körökben megerősítik azt a hírt, hogy Mukden ellen vonuló kínai csapatok mintegy bosszuállása Kínának a japánoktól szenvedett sok vereségért.

A kínai csapatok tegnap megtámadták Mukdent és annak külvárosát rettenetes harcok után el is foglalták.

MUKDEN. Honjo japán tábornok, aki a mandzsuri japán csapatok parancsnoka volt, visszahívták Tokióba és a helyét Muto tábornoknak adták át. Kína külügyminisztere egy kiáltványt tett közvé, amelyben azt írja, hogy Mandzsuriában addig csend nem lesz, amíg Japán a csapatait teljesen vissza nem vonja. És ha az egész világ közbe lép is — mondja a kiáltvány — Kína egyetlen talp alattnyi földjéről sem mond le, hanem országának integritását életével és vérével meg fogja védeni és mindaddig nem nyugszik, amíg Mandzsuriának földjét japán katonai bakkancs tapodja.

SANGHAI. A kínai kormány szeptember 18-ikát Mukden elvesztése miatt nemzeti gyásznappá nyilvánította.

Megostromolták a Népszövetség épületét a sztrájkoló építőmunkások

GENF. A fa- és építőipar sztrájkoló munkásai hatalmas tüntető felvonulást rendeztek Genf uccáin. A tüntetők a népszövetségi palota elé vonultak, melyet valósággal megrohantak. Összetörték a kapukat, majd az épület belsejébe hatoltak és rombolni akartak, de megérkezett a rendőrség, melynek sikerült eltávolítani az épületből. A tüntetők közül 12 egyént letartóztattak.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

KOMFORTOS, modern uccai 2 szoba, konyha, fürdőszoba, újonnan parketázva és kifestve, kiadó. Mikos Kelemen-ucca 17. sz.

RUHASZEKRÉNYEK, tükrös mosdó, fotellek eladók. Reg. Ferdinand 50. II. emelet balra.

KELIM és filé munkákat olcsón vállalkozók. Cim a kiadóban.

ELADÓ egy négy lámpás hálózati rádió, Triotram hangszóróval nagyon olcsón. Str. Calvin 14.

NAGYSZOBÁ központban 2-3 személy részére, butorozva, vízvezetékekkel, olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

Megkezdik a lakások ellenőrzését

CLUJ-KOLOZSVÁR. A rendőrség bejelentőhivatala három hét múlva kezdi meg a kolozsvári lakások ellenőrzését. A lakásellenőrzés úgy történik, hogy a bejelentő hivatal emberei házról-házra járva vizsgálják felül a lakókat s akiknél szabálytalanságokat észlelnek, azt szigorúan megbüntetik.

Tekintve azonban, hogy az ellenőrzés tulajdonképeni célja nem a büntetés, hanem az, hogy mindenki be legyen jelentve, a bejelentő hivatal épen ezézt

azokat, akik az ellenőrzés megkezdése előtt jelentkeznek mentesíti a büntetés alól.

Mindazon lakók, akik lakásváltoztatásukat, háztulajdonosok, akik lakójukat, cégek, akik alkalmazottaikat nem jelentették idejében ezalatt a három hét alatt jelentkezzenek, nehogy az ellenőrzés alkalmával kihágásban találják őket és súlyos büntetést kapjanak.

A rendőrség bejelentő hivatalát az ellenőrzés megkezdésére az indítja, hogy hozzávetőleges megállapítás szerint Kolozsváron mintegy tízezer ember él, akiknek a lakásbejelentésük nincsen rendelve.

Esküvőről a kórházba

CLUJ-KOLOZSVÁR. Vasárnap este esküvő volt a Monostori-ut 99. szám alatt. Sokan voltak jelen, akik között Muresan Gábor 32 éves munkásember is ott volt. Nagyon jó kedve volt mindenkinek, az egész társaságnak meglehetősen emelkedett hangulata volt, amikor éjfélkor hirtelen szomorúan ért véget a nagyszerű mulatozás. Muresan Gábor vitába elegyedett egyik ismerősével, akivel aztán a sok elfogyasztott alkohol hatása alatt elkezdett veszekedni. A két spicces embert nem tudták a többiek lecsendesíteni, míg a Muresan ellenfele felkapta a furkósboltját s hogy végre elhallgattassa, olyant huzott a fejére, hogy az szó nélkül összesett. Erre nagy riadalom támadt az esküvői lakomán, amelyet a mentőkoeci bugása fejezett be. Dr. Matache mentőorvos elsősegélyt nyugtatt Muresan Gábornak, majd beszállították a sebészeti klinikára.

Leesett a padlásról egy munkásleány

CLUJ-KOLOZSVÁR. Vasárnap este 8 órakor telefonon hívták ki a mentőket a Nádas-ucca 75. szám alá. Molnár Anna 21 éves Dermata gyári munkásleány a padlásra járt és amikor lefelé akart jönni, a tulmerek lépcsőkövön megeszuszt a lába és leesett a cement udvarra. A munkásleány oly szerencsétlenül esett a hátára, hogy azonnal eszméletét veszítette. A kiszállott mentők első segélyben részesítették a szerencsétlenül járt leányt és beszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Győződjön meg a BONYHAY hentesáruk minőségeiről DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 5. Róm. kath.
Lőrinc. Viktor Prot. Nathan.
Laurent. Görög. Laharia. Izr. 4. Elul.

Egy évre elítélt csirkefogót a fegy-
házba kísérik és az igazgató elé állít-
ják. A delikvens ránéz az igazgatóra és
így szól:

— Kérem szépen, lehet itt anziksz-
kártyát kapni?

Francia humor.

— Mondd, papa, igaz, hogy az embe-
rek a majomtól származnak?

— Igaz.

— Hát a majmok honnan származ-
nak?

— Ugyan, mit kérdezel annyit, hi-
szén tudod, hogy a majmok Afrikából
származnak.

Német humor.

Tanító: Hogyan lehet megállapítani a
liba korát?

Gyerek: A fogak alapján.

Tanító: De hiszen a libának nincs is
fog.

Gyerek: De nekünk van.

Jutalom.

Kunó gróf elé egy munkáskülsejű
embert vezetnek, aki így szól:

— Öböstam, hogy a gróf ur kutyája
elposztott. Elfogtam és visszahoztam,
megtisztítottam.

— Ez szép magától — feleli Kunó
gróf leereszkedően, — majd a mellette
álló inasához így szól: — Jean, szochit-
sa meg a kezét ennek a dechék ember-
nek! ...

— Asszonyokkal köveztetik az
uccákat. A petrozsényi városi ta-
nács Reizenhoffer-cégnye a külvá-
rosi uccák rendbehozására na-
gyobb megrendelést adott. Az ut-
építő cég olcsó munkaerőkkel
akarta a munkát elvégeztetni s bár
Petrozsényben is sok a munkanél-
küli, a munkálatok elvégzésére
asszonyokat és fiatal leányokat ál-
lítottak be. A cég eljárása ellen
a munkásszervezetek megtették a
kellő lépéseket.

— Kapával gyilkolta meg hara-
gosát. Pál Béla csikszeredai lakos
már régóta haragudott távoli roko-
mára, Pataki Józsefre, valami örö-
kösdési ügyből kifolyólag. Pál
elhatározta, hogy addig nem nyug-
szik, míg haragosát el nem teszi
láb alól. Elhatározását tett követte,
tegnap este megleste ellenfelét s
amikor az az uccán haladt, egy
kapával hátulról úgy fejbe vágta,
hogy a szerencsétlen Pataki azon-
nal meghalt. A gyilkost letartóz-
tatták.

— Megtalálták az emberiség leg-
veszedelmesebb bacilusát. Szenzá-
ziós bakteriológiai kutatásokról
számolt be az angol orvosi kísér-
leti tanács előtt Mrs. Ethel M.
Christie angol bakteriológusnő. A
tudós egy különleges bakterium-
fajtaival foglalkozott. Az emberiség
egyik legnagyobb ellensége ez a
baciluszfajta, amelynek neve „Hae-
malitikus streptococcus.” Ezek a
bacilusok a különböző kémiai kör-
nyezetbe kerülnek, különböző for-
mákat vesznek fel és különböző a-
hatásuk. A bakteriológusnő kimu-
tatta, hogy a sarlachot, az orbán-
cot, a tüdőgyulladást és a vérmér-
gezést tulajdonképpen mindig
ugyanaz a fajta bacillus okozza.

— Halál, vagy öngyilkosság?
Tegnap reggel Farnos községben a
mezőn halott gyermeket talált a
csendőrség. Azonnal érélyes vizsgá-
lat indult annak kinyomozására,
hogy nem-e erőszakos halállal halt
meg Dan Pamfil 8 éves fiúcska.
Mivel nem találtak a nyomozó
csendőrök semmi jelt, amely az
esetleges gyilkosságot igazolhatta
volna, elhívták az orvost, aki meg-
állapította, hogy hirtelen halál, de
semmi esetre sem gyilkosság tör-
tént.

— Az őszi vetések ideje roha-
mosan közeledik és az állam még
ezideig nem foganatosított olyan
intézkedéseket, amelyek a vetőmag
beszerzést biztosítanák az 50—100
százalékos rozsdakárt szenvedett
gazdaközönség számára. Azt az öt-
ven milliót, amelyet a vetőmag be-
szerzési célokra szavazott meg a
kormány, a mezőgazdasági kama-
rák csak mint forgótőkét használ-
hatják, de segélyezésre, előleg vagy
hitelnyújtásra nem, mert az egész
összeget december 1-ig vissza kell
fizetniük a Banca Nationalához.

— Nyaralása közben öngyilkos
lett egy szerelmes fiatalleány. Tuz-
da községben megdőbbsé öngyil-
kosság történt. Onodrie Dórika 17
éves szép fiatalleány felakasztotta
magát. A leány Konstancából ment
nyaralni a faluba és közben szerel-
mes lett egy fiatalemberbe. A fiatal-
ember azonban nem akarta elven-
ni feleségül. És ezért elhatározta,
hogy öngyilkos lesz. Tegnap, amint
rokonai kimentek a mezőre, a szo-
bájában a gerendára felakasztotta
magát. A hatóság beindította a vizs-
gálatot.

— Orvostanhallgatókból álló
kuruzslóbandát fogott le a rendőr-
ség. A rendőrség az egyik Grátz
melletti faluban egy orvostanhall-
gatókból álló kuruzsló társaságot
fogott le. Ezek azzal bolondították
a falu lakosságát, hogy megfiatalí-
tók könnyű műtéteket végeznek. A
műtét a mi pénzünkkel átszámít-
va 200 lejbe került. Amikor a rend-
őrség rajtuk ütött, rendkívül jól
berendezett orvosi műtermet talált
házukban. A kuruzslókat letartóz-
tatták és átadták az ügyészségnek.

Ujból megnyílt a

Sport-áruház

Str. Memorandului (v. Unió-u.) 4. sz. alatt,

ahol harisnyát, keztűt és kötött
arut a legolcsóbban vásárolhat

Tegyen egy próba vásárlást!

A közönség panaszai

Kolozsvár időközi bizottsága
fontos kötelességének tartja, az
uccák rendbentartását, de az még-
is furcsa, hogy épen a Szamosközi-
ucca hepe-hupás göröngyeire nem
gondol, már pedig az elmúlt év-
ben épen ezen az uccán vezették
keresztül az új hidat, hogy köny-
nyebb legyen a szokatlanul nagy
forgalom lebonyolítása. A hid el
is készült, de korántsem elég a for-
galom lebonyolítására, mert ez az
ucca olyan elhanyagolt és járha-
tatlan, mintha nem is közvetlenül
a belváros körében lenne, hanem
a sötét periferiák szegényfoltját
képviselné. A közönség megismét-
lődő panaszaira ezután hívjuk fel
a városi időközi bizottság figye-
lét arra, hogy mégis csak jó len-
ne elsősorban a belvárosok uccáit
gondozás alá venni.

— Egy évvel ezelőtt történt bal-
eset következtében szállították be
most a kilinkára. Vásárhelyi Dé-
nes 32 éves Str. Romulus 22. szám
alatt lakó gépész ezelőtt egy évvel
baleset következtében súlyos be-
teget lett. Azóta egyik orvostól a má-
sikhoz ment, majd mikor a pénze
elfogyott, hónapokon keresztül
kínlódott segítség nélkül. Tegnap
este ismét rosszul lett. A hozzátar-
tozói kitelefonták a mentőket,
akik meglehetősen súlyos állapotban
találták az elhanyagolt embert s
beszállították a klinikára.

— Megsebesítette az oltókés.
Kovács József 42 éves Rákóczi-ut
14. szám alatt lakó kertész ma dél-
előtt a rózsafákat oltotta, amikor
kiszaladt a kezéből az éles bicska
s belevágott a kezébe. Hatalmas
vágással a jobb kezén ment fel a
mentőkhöz, ahol bekötözték.

— Husz főből álló fegyveres
rablóbanda tört be egy kolostorba.
Egy husz főből álló rablóbanda,
fegyverekkel és baltákkal felsze-
felve betörték egy Belgrád melletti
kolostorba. A rablók több mint 2
millió dinár értékű kegszereket
loptak el. A csendőrség érélyesen
nyomoz, de eddig még nem sike-
rült a banda egyetlen tagját sem
elfogni.

— Orosz szerzetesnők a Dnyesz-
teren át Romániába menekültek.
Két orosz szerzetesnő Tighinánál
átuszott a Dnyeszteren Orosz-
szágból Romániába. A vallatások
alatt a két szerzetesnő azt mondta,
hogy miután a szovjet bezárta a
kolostorokat, koldulásból kellett
élniük. A kolostor vagyonát telje-
sen elkobzták. A szerzetesnők nem
voltak hajlandók hitükről lemondani
és ezért több évig kellett börtön-
ben ülniük.

AZ ERDÉLYI SZEMLE ÚJ SZÁMA.
Az Erdélyi Szemle új száma szép kiállí-
tásban, sok képpel és gazdag tartalom-
mal most hagyja el a sajtót. Tartalma
a következő: Bajkó E.: Jókai kereszt-
leánya ma is Kolozsvárt él. S. Nagy
László: Novella. Makkai L.: Vers. Ta-
mágy Gy.: Magyar családi életet. Ráz-
mán M.: 50 évvel ezelőtt és 50 év mul-
va. Sztojka L.: Vers. Pálffy R.: Erdélyi
lány Angliában. Debreceni költők: Kiss
István, Oláh Gábor, Rácz Imre: Versek.
Schmiedt B.: Legyen szó róluk. Román
költők: E. Florea, Dragits S. Elbeszélés.
Írók és írók. Régi Kolozsvár. Sport.
Korszerű írók: Feleki F. B.: S. O. S.
— 5 perces irodalom. — Dr. Biró G. —
Révei L.: Az utolsó Bolyai. — Boross
Elek jubileuma. — Révai K. emlékezete.
Cimlapjain Paál László gyönyörű erdei
képeinek reprodukcióját és Szentgyörgyi
István mesteri diszkutjának mását közli
a lap. Az Erdélyi Szemle gazdag új szá-
ma egy-két napon belül az összes tőzs-
dében kapható lesz.

Mi történt Máriaradnán?

Máriaradnán, az augusztusi nagy-
bucsun, amelyet Nagyboldogasz-
zony napján szoktak megtartani,
az idén rendkívüli csoda történt.
A nagytemplomban, amelyet zsufó-
lásig megtöltött az ájtatos közön-
ség, egyszer csak nagy mozgoló-
dás támadt. A főlépcső aljában egy
csoport hunyadmegyei görög ka-
tholikus hívő egy tizenegy éves
leánykát vett körül. Akörül támadt
a további csoportosulás is. A leány-
kát a hívők a Mária-szobor felé
vitték. A tömeg is velük ment. A
hívők odatérdepeltek a szobor ta-
lapzatára, a leánya mellé. És így
fohászkodtak a csodatevő szent
Szűzhöz:

— Csodatevő Szűz Mária, se-
gítsd meg a gyereket s aki eddig
még nem ismerte a szót, adj értel-
mes beszédet az ajakára.

És a csodatevő Szűz Máia, azt
mondják, valóban csodát tett. A
gyerek, aki tizenegy év óta néma
volt, most egyszerre halk szavakat
kezdett morzsolni.

— Má-ri-a! — mondta ki halkán.

Az emberekbe beledöbbsent a
sohanem hallott hang, megilletőd-
ve állottak a szent helyen és min-
denki esküszik, hogy a gyerek, aki
még soha egy szót ki nem mon-
dott, néhán született, a Mária-
szobor előtt beszédre pergette kis
nyelvét.

Ez történt az Urnak 1932. esz-
tendejében, Máriaradnán.

A hír hamar szállt, a püspökhöz
is eljutott, sőt azt mondják, hogy
Rómába is megvitték már a hirt és
nemsokára szentszéki küldöttek
jönnek Romániába, hogy megvizs-
gálják az esetet.

Mert Máriaradnán — csoda tör-
tént.

— Tokajban szüretelnek. A vi-
lághíres tokajvidéki hegyekben ma
kezdik meg a szőlőszüretet. A ma-
gyar államvasutak igazgatósága le-
hetővé tette, hogy a budapesti kö-
zönség is végigélvezze a tokajvidéki
szüreti ünnepeket és minden
nap filléres gyorsvonatokat indít
Budapestről Tokajba.

— Ujjlenyomat helyett halálfe-
jes album a bűnözőkről. Az angol
rendőrség tudományos laboratóriu-
mában szenzációs új találmánnyal
kísérleteznek, amely valószínűleg
ki fogja szorítani az eddigi ujjle-
nyomatot. A találmány nem egyéb,
mint a röntgen-fotografálás alkal-
mazása a rendőri nyomozás céljai-
ra. Dr. Poole amerikai orvos ju-
tott arra a gondolatra, hogy ujjle-
nyomatok helyett röntgenfényké-
pekkel állapítsa meg a bűnösök
személyazonosságát. A röntgen-
rendszer lényege az, hogy nincs
két olyan ember, akinek koponya-
csontozata teljesen egyforma len-
ne. Poole tehát a gonosztevők ko-
ponyájáról röntgen-felvételt készít.
Albumjának lapjairól halálfejek
vigyorognak.

— Fába rohant a csempészek
autója és hárman meghaltak. Ber-
linből jelentik: Emerich helyiség-
ben a hollandi csempészek a né-
met vámrőrség kordonát autóikkal
90 kilométeres sebességgel törték
át. A német vámrőrk motorbicik-
likén ugyanolyan sebességgel üld-
dözték a csempészek két autóját.
Az egyiknek sikerült elmenekül-
nie, míg a másik egy országúti fá-
ba ütközött és a benne levő három
csempész azonnal szörnyethalt.

Vulpeanu megtört nyugalommal állott ma birái előtt

Még mindig nem sikerült bebizonyítani, hogy önvédelemből ölte meg áldozatát Ujabb tanúk kihallgatását rendelték el

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt hatalmas érdeklődés kísérte a világszenzációvá nőtt Vulpeanu tárgyalását. Már a kora reggeli órákban átkísérték a gyilkost börtönéből a tárgyalóterembe, ahová magával vitte a bibliáját is. És csendesen olvasgat belőle, majd leteszi és megtört nyugalommal várja a tárgyalás megkezdését.

Néhányszor körültekint és rosszszólalag veszi tudomásul, hogy kérés dacára nők is vannak a tárgyaláson és borzasztó kíváncsian bámulják a különös férfit.

Az ügyvédek, névszerint Xantopol, Giurgiu János és Munteanu János egyenként szólalnak fel védeciük érdekében és kifejtik azon nézetüket, hogy Vulpeanu nem is gyilkos, csupán önvédelemből ölt, amit a dr. Kernbach brosurája nagyszerűen bizonyít. A védelem teljesen helytelennek tartja a törvényszék második szekciója által

kimondott súlyos ítéletet, a hivatalos helyszíni szemle megjelenését, valamint Hossu törvényszéki orvos exhumálásának az eredményét. Tehát ellenbizonyítékokat állít fel. Nem találja helyénvalónak, hogy az ítélet meghozásakor nem kérték ki az orvosi szakvéleményt.

Dr. Giurgiu János szerint Vulpeanu nem is a saját fegyverével ölt. A revolver Greavu Flaviusé volt. Ezt azzal próbálja bizonyítani, hogy az a fegyvernök, akitől való a revolver, igazolja majd, hogy a halálcső átmérője 8 milliméter volt, holott, mint a dr. Kernbach által megejtett legújabb boncolás eredménye bizonyítja, a golyó 9 mm.-es rést lőtt a koponyán, nem pedig 7 mm.-est, mint a dr. Hossu főorvos megállapítása igazolja.

És végül a védelem kifejti azt is, hogy tulajdonképpen Greavu Flaviu akarta megölni a táncmesterét,

mire az hosszas dulakodás következtében véletlenül reálott. Az ügyvédek még mintegy tíz új tanúnak a kihallgatását kérik, akikkel bizonyítani akarják Vulpeanu ártatlanságát.

Ezután feszülten várta mindenkét, hogy végre a vádlottat is megszólaltatja a táblai tanács elnöke. De hiábavaló volt minden várakozás. A vádlott nem beszélt, csupán a biblia lapjain megjegyzett Isten igéi árulnak el valamit. Azt, hogy a gyilkos megtört és bűnbánó valósi örvöngésbe esett.

Az ítélet kihirdetését a tábla első szekciójának tanácsa a további tanúkihallgatások és az első vizsgálatot megejtő apahidai csendőrség kihallgatása miatt rövid határidőre elnapolta.

Vulpeanu megvárta, hogy a terem ürüljön ki, csak azután indult el a börtönörrel cellája felé.

magához tért, fellármázta a szomszédokat, akik értesítették a csendőrséget. A három álarcos rablógyilkos kézrekerítésére a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Sajátgyártmányu hamispénzt ígért egy cigány, de a kiutalt előleggel megszökött

CLUJ-KOLOZSVÁR. Egymásután lepleznek le a hatóságok mindenhol hamis pénzt gyártó bandákat. Legutóbb ezen kecsegtető kereseti lehetőséggel alaposan beugrasztotta Lăcătuș János kolozsmonostori cigány Imre János földművest. Lelkesen beszélt neki a temérdek ezresről, csak ki kell nyújtani a kezét érte — mondotta és nyomban 80.000 lej keres. Csupán 2400 lej kell az üzlethez, amellyel a szükséges hozzávaló anyagokat beszerezze. Addig beszélt a nagyszerű keresetről a ravasz cigány Imre Jánosnak, amíg az elhatározta, hogy pénzt hamisítat. És nagylelkűen kiutalt 2400 lejt és megrendelte a cigány boltjában a 80.000 lej hamispénzt. Azonban a szélhámos nem akart és nem is tudott pénzt hamisítani, éppen ezért a ki-csált összeggel megszökött. Erre a felbőszült atyafi fölháborodva mesélte el a dolgot a szomszédoknak, úgyhogy az éber csendőrök hamarosan letartóztatták és ma délelőtt már át is adták az ügyészségnek. Lăcătuș János után megindult az erélyes nyomozás.

Az angolok ma tárgyalják a német jegyzéket

LONDON. Az angol minisztertanács Macdonald miniszterelnök elnöklésével ma délután foglalkozik Németországnak a francia kormányhoz intézett ismeretes jegyzékével, amelyben a fegyverkezés egyenjogúsítását kérte.

Tizenegyezer lejt lopott ki alvó barátja zsebéből

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dusa Nicolae tegnap éjjel a Riska községi mezőn aludt, mikor ismeretlen tettes kilopta zsebéből a már régóta kuporgatott 14.000 lejt. A meglopott gazda azonnal jelentést tett a csendőrségnek az ismeretlen zsebtolvaj ellen, mire megindult a nyomozás. A megszökött tolvajt a csendőrség a Bánffyújvári vásáron fogta el, ahol egyszerre 2000 lejt vásárolt vásári dolgokat. Amikor a csendőrök felszólították a különös viselkedésű embert, hogy honnan van az a sok pénze, Lăpuste Joan, a tettes nem tudta urát adni a pénzének, mire letartóztatták. A vallások folyamán Lăpuste bevallotta, hogy ő lopta el Dusa Nicolae pénzét, mert a vásáron akart belőle családjának egyetmást venni. A tolvajtól a lopott összeget elkobozták és szigorú eljárást indítottak ellene.

Rendzavarás nélkül, csöndben zajlott le a tegnapi vörös nap

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap volt tíz éve, hogy a kommunista ifjúsági munkásszervezetek megalakultak Erdélyben. A tízéves évfordulót a kommunisták tüntetéssel akarták megünnepelni, de a rendőrség tudomást szerzett a tervbe vett tüntetésekről s mindenütt megerősített karhatalom volt készenlétben. Kolozsváron a tízéves jubileum szintén zavartalanul folyt le. A külvárosban megerősített rendőrposztok voltak, de sehol a város területén rendzavarás nem történt. A rendőrség egyetlen letartóztatást sem foganatosított.

Szökött katonák felett ítélezett a hadbíróóság

Deák Teodor, aki a 31. tüzérezrednél teljesített szolgálatot, haza szökött, utközben eladta katonaruháit. A szökött katonát a csendőrség elfogta és átadta a hadbíróárnak, ahol 6 hónapra ítélték.

Muzbacher Ferenc szalontai 57. gyalogezred közkapitánya szintén megszökött ezredétől és a határon át akart szökni Magyarországra. Egyévi börtönbüntetést kapott.

Ugyancsak ma tárgyalták Dumitrache Vasile, a 83. gyalogezred közlegénye ügyét, aki felsőbb rendelet ellenszegülése és megtagadása miatt volt a hadbíróóság elé állítva. Hat hónapi börtönrre ítélte el a hadbíróóság.

Lezuhant és szörnyethalt vitéz Kaszala Károly, a híres magyar repülő

BUDAPEST. Megrendítő repülőszerecséltenség történt vasárnap délelőtt az Eger melletti Boroszló község határában.

Vitéz Kaszala Károly, a legbátrabb magyar repülőpilóta, aki a világháború alatt repülőbravurok egész sorozatát követte el, sétarepülésre szállt fel Urbacsek Sándor gépszerelő társaságában. Eddig megemállapított okokból mintegy kétszáz méter magasságból a repülőgép zuhanni kezdett.

Kaszala siklórepüléssel akarta el-

kerülni a katasztrófa bekövetkezését, de ez nem sikerült s

a repülőgép a földre zuhant, ahol darabokra törött.

A környék lakói megrendülve siettek a helyszínre s a repülőgép roncsai alól már csak

vitéz Kaszala Károly és társának, Urbacsek Sándornak borzalmasan összeroncsolt holttestére akadtak.

A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy mi okozta a szerecséltenséget.

Bestiális rablógyilkosság áldozata lett egy hetvenéves pap

GYULAFEHÉRVÁR. Az elmúlt éjszaka három ismeretlen rabló hatolt be Ursu Joan 70 éves metesdi lelkész lakására. A rablók — akik álarcot viseltek — felszólították az öreg lelkészt,

hogy adja oda pénzét és értéktárgyait.

A lelkész kijelentette, hogy sem pénze, sem pedig értékei nincsenek,

mire a rablók rávetették magukat s formálisan kivégezték. Két rabló lefogta a lelkész két kezét, akit a falhoz állítottak s a harmadik a tehetetlen

öregembert néhány fejcsavarrással agyonverte.

A lelkész sikoltásaira a pap felesége is felébredt, aki segítségért kiáltott, de

a rablók őt is lefogták s kényszerítették, hogy az otthonlevő 5000 lejt, valamint az értékeket átadja.

Távozás előtt vették észre az ismeretlen rablók,

a papné fülében a fülbevalót, amit sietségtükben kitéptek az idős nő füléből s elmenekültek.

Az izgalmak következtében a papné elájult, majd pedig mikor

Nyaralásból hazatérők első útja CZINK-hez vezet, hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye